

Asia C-707/20**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

30.12.2020

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin: Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) (Yhdistynyt
kuningaskunta)**Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:**

29.12.2020

Valittaja:

Gallaher Limited

Vastapuoli:

Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs

Pääasian kohde

Pääasian oikeudenkäynnissä on kyse lähinnä siitä, onko tilanteessa, jossa konsernin, jonka tytäryhtiöt ovat sijoittautuneet Yhdistyneeseen kuningaskuntaan (joka oli tuolloin vielä unionin jäsenvaltio), toiseen jäsenvaltioon ja kolmansiin maihin, sisällä on tehty useita peräkkäisiä aineettoman omaisuuden (osakkeiden ja immateriaalioikeuksien) luovutuksia, Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneelle tytäryhtiölle, joka on luovuttanut näitä varoja ensiksi suoraan toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelle emoyhtiölleen ja sen jälkeen unionin alueelle sijoittautuneen emoyhtiönsä kokonaan omistamalle sisaryhtiölle, määrättyssä, välittömästi maksettavassa maastapoistumisverossa oltava unionin oikeuden nojalla mahdollisuus lykätä tämän veron maksamista, mihin Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautunut tytäryhtiö olisi ollut oikeutettu, jos konsernin muut yritykset olisivat myös sijoittautuneet Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, jotta tarjotaan oikeasuhteinen keino korjata sijoittautumisvapauden ja mahdollisesti pääoman vapaan liikkuvuuden rajoittaminen ja voidaan siten oikeuttaa tällainen rajoittaminen. Jos tällainen lykkäämisoikeus on olemassa, ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin pyrkii

selventämään, miten sen on määritettävä kyseisen oikeuden luonne ja soveltaminen.

Ennakkoratkaisupyyntöön kohde ja oikeusperusta

Sijoittautumisvapaus ja pääoman vapaa liikkuvuus – Osakkeiden ja tuotemerkkien jäsenvaltion verotusvaltaan kuuluvan alueen ulkopuolelle tehdystä konsernin sisäisestä siirrosta peritty pääomavoittovero – Oikeus lykätä veron maksamista kotimaisten tytäryhtiöiden osalta asianomaiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden konsernien muttei ulkomaisten konsernien sisäisten siirtojen yhteydessä

Ennakkoratkaisupyyntö on esitetty SEUT 267 artiklan nojalla.

Ennakkoratkaisukysymykset

- 1) Voidaanko SEUT 63 artiklaan vedota sellaisen konsernin sisäisistä siirroista annettujen säännösten (Group Transfer Rules) kaltaisen kansallisen lainsäädännön yhteydessä, jota sovelletaan ainoastaan konserneihin?
- 2) Vaikka SEUT 63 artiklaan ei voitaisi vedota yleisemmin konsernin sisäisistä siirroista annettujen säännösten yhteydessä, voidaanko siihen tästä huolimatta vedota, kun kyseessä on
  - a) unionin jäsenvaltiossa asuvan emoyhtiön pääoman siirrot sen Sveitsissä asuvalle tytäryhtiölle, jos emoyhtiö omistaa 100 prosenttia sekä sveitsiläisen tytäryhtiön että brittiläisen tytäryhtiön, jolle vero on määrätty, osakkeista?
  - b) unionin jäsenvaltiossa asuvan emoyhtiön kokonaan omistaman Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvan tytäryhtiön pääomansiirto saman emoyhtiön kokonaan omistamalle Sveitsissä asuvalle tytäryhtiölle, kun nämä kaksi yhtiötä ovat sisaryhtiöitä eivätkä emo–tytäryhtiösuhteessa toisiinsa?
- 3) Merkitseekö konsernin sisäisistä siirroista annettujen säännösten kaltainen lainsäädäntö, jonka mukaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvan yhtiön Sveitsissä asuvalle sisaryhtiölleen (joka ei harjoita liiketoimintaa Yhdistyneessä kuningaskunnassa kiinteän toimipaikan välityksellä) suorittamasta varojen siirrosta perittävä vero on maksettava välittömästi, sellaisessa tilanteessa, jossa toisessa jäsenvaltiossa asuva yhteinen emoyhtiö omistaa kokonaan nämä molemmat yhtiöt ja jossa tällainen siirto olisi verotuksen kannalta neutraali, jos myös sisaryhtiö asuisi Yhdistyneessä kuningaskunnassa (tai harjoittaisi siellä liiketoimintaa kiinteän toimipaikan välityksellä), emoyhtiön SEUT 49 artiklassa taatun sijoittautumisvapauden rajoittamista tai, jos se on asian kannalta merkityksellinen, SEUT 63 artiklassa taatun pääoman vapaan liikkuvuuden rajoittamista?

- 4) Jos oletetaan, että SEUT 63 artiklaan voidaan vedota:
- a) oliko tuotemerkkien ja niihin liittyvien varojen sellaista vastiketta vastaan, jonka oli tarkoitus kuvastaa tuotemerkkien markkina-arvoa, tehty siirto GL:ltä JTISA:lle SEUT 63 artiklassa tarkoitettu pääomanliike?
  - b) olivatko pääomanliikkeet JTIH:lta sveitsiläiselle tytäryhtiölleen JTISA:lle SEUT 64 artiklassa tarkoitettuja suoria sijoituksia?
  - c) kun otetaan huomioon, että SEUT 64 artiklaa sovelletaan ainoastaan tietynlaisiin pääomanliikkeisiin, voidaanko SEUT 64 artiklaa soveltaa tilanteissa, joissa pääomanliikkeitä voidaan luonnehtia sekä suoriksi sijoituksiksi (joihin viitataan SEUT 64 artiklassa) että toisenlaisiksi pääomanliikkeiksi, joihin mainitussa artiklassa ei viitata?
- 5) Jos kyseessä oli rajoitus, oliko se – kun on riidatonta, että rajoitus oli lähtökohtaisesti oikeutettavissa yleistä etua koskevilla pakottavilla syillä (nimittäin verotusvallan tasapainoisen jaon säilyttämiseksi) – tarpeellinen ja oikeasuhteinen unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettulla tavalla etenkin olosuhteissa, joissa kyseinen verovelvollinen on saanut varojen luovutuksesta varojen täyttä markkina-arvoa vastaavan tuoton?
- 6) Jos kyseessä oli sijoittautumisvapauden ja/tai pääoman vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden loukkaaminen:
- a) edellytetäänkö unionin oikeudessa, että kansallista lainsäädäntöä tulkitaan tai jätetään soveltamatta niin, että GL:lle annetaan mahdollisuus lykätä veron maksamista;
  - b) jos edellytetään, edellytetäänkö unionin oikeudessa, että kansallista lainsäädäntöä tulkitaan tai jätetään soveltamatta niin, että GL:lle annetaan mahdollisuus lykätä veron maksamista, kunnes varat on luovutettu sen alakonsernin ulkopuolelle, jonka emoyhtiö toisessa jäsenvaltiossa asuva yhtiö on (ts. arvonnousun realisoinnin perusteella), vai voiko mahdollisuus maksaa vero erissä (ts. eräperusteisesti) olla oikeasuhteinen korjauskeino loukkauksen poistamiseksi;
  - c) jos lähtökohtaisesti mahdollisuus maksaa vero erissä voi olla oikeasuhteinen korjauskeino loukkauksen poistamiseksi:
    - i. onko näin ainoastaan siinä tapauksessa, että kansalliseen lainsäädäntöön sisältyi tämä mahdollisuus varojen luovutushetkellä, vai onko unionin oikeuden kanssa yhteensopivaa se, että tällainen mahdollisuus annetaan tapahtuman jälkeen tuomioistuinratkaisulla (eli siten, että kansallinen tuomioistuin tarjoaa tällaisen mahdollisuuden tapahtuman jälkeen tulkitsemalla kansallista lainsäädäntöä

unionin oikeuden kanssa yhdenmukaisella tavalla tai jättämällä soveltamatta kansallista lainsäädäntöä);

- ii. edellytetäänkö unionin oikeudessa, että kansalliset tuomioistuimet tarjoavat korjauskeinon, jolla puututaan asiaa koskevaan unionin oikeudessa taattuun vapautteen mahdollisimman vähän, vai riittääkö, että kansalliset tuomioistuimet tarjoavat korjauskeinon, jolla, vaikka se onkin oikeasuhteinen, poiketaan olemassa olevasta kansallisesta lainsäädännöstä mahdollisimman vähän;
- iii. miten pitkä aika erien maksamiseen on annettava; ja
- iv. onko unionin oikeuden vastainen sellainen korjauskeino, johon liittyvässä maksusuunnitelmassa maksut erääntyvät ennen ajankohtaa, jona osapuolten väliset riitakysymykset ratkaistaan lopullisesti, toisin sanoen onko maksuerien eräpäivien oltava prospektiivisiä?

Unionin oikeussäännöt, joihin viitataan

SEUT 49 artikla (sijoittautumisvapaus) sekä SEUT 63 ja SEUT 64 artikla (pääoman vapaa liikkuvuus)

Kansalliset oikeussäännöt, joihin viitataan

Toisin kuin muiden jäsenvaltioiden verojärjestelmissä, joissa verotukselliset tulokset on konsolidoitava kotimaahan sijoittautuneen emoyhtiön tasolla (verotuksellisen yksikön periaate / verotuksellisen konsolidoinnin periaate), Yhdistyneen kuningaskunnan verojärjestelmä perustuu sellaiseen konsernin määritelmään,¹ joka käsittää asuinpaikasta riippumatta kaikki yhtiöt, jotka ovat konsernin pääyhtiön omistuksessa ja määräysvallassa. Tämän jälkeen kyseisen konsernin yhtiöihin, jotka ovat yhteisöverovelvollisia, sovelletaan erinäisiä verotussääntöjä. Kukin näistä yhtiöistä säilyttää kuitenkin itsenäisen verotuksellisen ”identiteettinsä”, ja sitä voidaan verottaa ja arvioida yksilöllisen voittonsa perusteella. Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneiden yhtiöiden konsernin sisäisiä siirtoja pidetään kansallisessa lainsäädännössä verotuksen kannalta neutraaleina tosiasiallisesta arvonnoususta riippumatta.² Yhdistyneen kuningaskunnan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tekemien sopimusten

¹ Veronalaisten voittojen verotuksesta vuonna 1992 annetun lain (Taxation of Chargeable Gains Act 1992) 170 § ja vuoden 2009 yhteisöverolain (Corporation Tax Act 2009) 8 osan 8 luku.

² Veronalaisten voittojen verotuksesta vuonna 1992 annetun lain 171 § ja vuoden 2009 yhteisöverolain 775 §.

mukaisesti kotimaista ”maastapoistumisveroa” sovelletaan, kun veronalaiset varat poistuvat Yhdistyneen kuningaskunnan verotusvaltaan kuuluvalta alueelta.

Verojen hallinnoinnista vuonna 1970 annetun lain (Taxes Management Act 1970) 59D §:ssä säädetään, että yhteisövero on maksettava 9 kuukauden kuluttua asianomaisen tilikauden päättymisestä, ja saman lain 87A §:n mukaisesti sille kertyy korkoa kyseisestä ajankohdasta lähtien.

Euroopan yhteisöistä vuonna 1972 annetun lain (European Communities Act 1972) 2 §:ssä edellytetään, että kaikkea kansallista lainsäädäntöä tulkitaan siten, että se on yhdenmukainen unionin oikeuden kanssa (”unionin oikeuden mukainen tulkinta”), tai, ellei se ole mahdollista, sitä jätetään soveltamatta.

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Japan Tobacco Inc. (jäljempänä GT-konserni) on maailmanlaajuinen konserni, jonka rakenteeseen kuuluu lukuisia useisiin eri maihin, sekä jäsenvaltioihin että kolmansiin maihin, sijoittautuneita välitason emo-, sisar- ja tytäryhtiöitä.
- 2 Vuonna 2011 Alankomaihin sijoittautuneen (välitason) emoyhtiön (JT International Holding BV, jäljempänä JTIH) Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuva tytäryhtiö (Gallaher Ltd, jäljempänä GL) myi immateriaalioikeuksia, etenkin tuotemerkkejä, yhdelle Sveitsissä asuvalle sisaryhtiölleen (JT International SA, jäljempänä JTISA) niiden markkina-arvon mukaisella hinnalla. Sveitsiläinen sisaryhtiö maksoi myyntihinnan alankomaalaisen emoyhtiön myöntämällä lainalla. Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvan sisaryhtiön sama myyntihinta maksettiin muun muassa osinkoina Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneiden välitason emo-tytäryhtiöiden ketjun välityksellä alankomaalaiselle emoyhtiölle.
- 3 Vuonna 2014 Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuva tytäryhtiö siirsi koko yhden oman tytäryhtiönsä osakekannan Alankomaihin sijoittautuneelle (välitason) emoyhtiölle (jäljempänä vuoden 2011 luovutus).
- 4 Nyt käsiteltävässä asiassa on riidatonta, että kyseessä olevien varojen siirtojen perusteena olivat muut kaupalliset syyt kuin ensisijaisesti verojen välttäminen, nimittäin tuotemerkkien arvon maksimointi ja konsernirakenteen yksinkertaistaminen.
- 5 HMRC on Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisöveron hallinnosta ja kantamisesta vastaava viranomaisena. Varojen siirroista Yhdistyneen kuningaskunnan verotusvaltaan kuuluvan alueen ulkopuolelle siirtämisestä saatavista arvonnousuista ja voitoista kannettavaa maastapoistumisveroa koskevan lainsäädännön mukaisesti HMRC teki 6.2.2018 tuotemerkkien osalta ja 17.7.2018 osakkeiden osalta tutkinnan osittaista päättämistä koskevat päätökset, joissa määritettiin GL:n kyseisinä tilikausina saamien – välittömästi maksettavien – veronalaisten arvonnousujen ja voittojen määrä. GL valitti näistä päätöksistä First-

tier Tribunaliin (Tax Chamber) (alioikeus, verojaosto), joka katsoi, että osakkeiden siirrosta tehty verotuspäätös oli unionin oikeuden vastainen mutta tuotemerkkien siirrosta tehty verotuspäätös oli unionin oikeuden mukainen. GL valitti viimeksi mainitusta tuomiosta tuotemerkkien siirrosta kannetun veron osalta ja HMRC osakkeiden siirrosta kannetun veron osalta Upper Tribunaliin (Tax & Chancery Chamber) (ylioikeus, vero- ja sosiaalijaosto), joka on ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

Onko kyseessä pääoman vapaan liikkuvuuden ja/tai sijoittautumisvapauden rajoitus?

- 6 Kun tarkastellaan vuonna 2014 tapahtunutta osakkeiden luovutusta, asianosaiset ovat yhtä mieltä siitä, että unioniin sijoittautunut emoyhtiö, JTIH, on käyttänyt sijoittautumisvapauttaan, että kyseistä toiseen jäsenvaltioon sijoittautunutta konserniin kuuluvaa yhtiötä ja kotimaista konserniin kuuluvaa yhtiötä kohdellaan eri tavalla ja että sijoittautumisvapautta on näin ollen rajoitettu.
- 7 Tuotemerkkien vuonna 2011 tehdystä luovutuksesta HMRC katsoo, että ainoa siihen sovellettava vapaus on sijoittautumisvapaus, minkä seurauksena asiaa koskevan lainsäädännön itsenäinen tutkiminen ottamalla huomioon pääoman vapaa liikkuvuus ei ole perusteltua.³ HMRC väittää, että unioniin sijoittautuneen emoyhtiön sijoittautumisvapautta ei rajoiteta, koska yhteisen emoyhtiön asuinjäsenvaltiolla tai kansallisuudella ei ole merkitystä; riidanalainen vero kannetaan siitä, että Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautunut tytäryhtiö luovuttaa varoja kolmanteen maahan sijoittautuneelle sisaryhtiölleen. GL väittää, että maastapoistumisvero tekee sen toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen emoyhtiön sijoittautumisvapauden käyttämisen vähemmän houkuttelevaksi. Toissijaisesti GL väittää, että Alankomaihin sijoittautuneen emoyhtiön oikeutta pääoman vapaaseen liikkuvuuteen on myös rajoitettu suhteettomasti. Näkemyksensä tueksi se esittää, ettei pääoman vapaan liikkuvuuden kannalta ole tarpeen, että molemmat asian kannalta merkitykselliset unioniin sijoittautuneen emoyhtiön määräysvallassa olevat osakkuudet sijaitsevat jäsenvaltioissa. HMRC väittää, ettei pääoman vapaata liikkuvuutta rajoiteta, koska Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautunutta tytäryhtiötä ei kohdeltu epäsuotuisammin sen vuoksi, että sen välillinen emoyhtiö oli alankomaalainen. Maastapoistumisveroa olisi kannettu täsmälleen samalla tavalla, jos Alankomaihin sijoittautuneella emoyhtiöllä olisi ollut Yhdistyneen kuningaskunnan kansallisuus tai asuinpaikka siellä. HMRC myös väittää, että tuotemerkkien kaltaisen kaupallisen omaisuuden

³ Tuomio 12.9.2006, Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas, C-196/04, EU:C:2006:544, 32 kohta; tuomio 13.3.2007, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, C-524/04, EU:C:2007:161, 33 kohta ja tuomio 13.11.2012, Test Claimants in the FII Group Litigation, C-35/11, EU:C:2012:707.

myynti ei ole SEUT 63 artiklassa tarkoitettu pääomanliike, vaikka sitä ei olekaan mainittu pääomanliikkeiden nimikkeistössä⁴ suorina sijoituksina.

Mahdollisen rajoituksen oikeuttaminen

- 8 HMRC väittää, että mahdollinen rajoitus on oikeasuhteinen ja oikeutettu yleistä etua koskevilla pakottavilla syillä, nimittäin verotusvallan tasapainoisen jaon tarpeellisuuden vuoksi. Sen mukaan nyt käsiteltävä asia voidaan erottaa maastapoistumisveroja koskevasta unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä sillä perusteella, että yksittäisen veronalaisen liiketoimen tasolla arvonnousut tosiasiallisesti realisoituivat luovuttajalle, koska se sai osakkeista niiden täyden markkina-arvon, minkä seurauksena maastapoistumisveron lykkäämiseen oikeuttavaa kassavirtaongelmaa ei synny. Kyseessä ei myöskään ollut uudelleenjärjestely vaan pelkkä ”omaisuuserän yksinkertainen luovutus yhdeltä yksiköltä toiselle”. GL väittää, että konsernin tasolla mitään arvonnousua ei ole ”todellisuudessa realisoitunut” (ts. sen monitahoisien konsernin sisäisen rahoitusjärjestelyn välityksellä, jossa myyntisopimuksen hinta rahoitettiin lainoilla), joten tarvetta tarjota mahdollisuus veron lykkäämiseen koskevan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perustana olevaa kassavirtaperustetta sovelletaan nyt käsiteltävässä asiassa.

Korjauskeino

- 9 Asianosaiset ovat eri mieltä myös siitä, mikä asianmukainen korjauskeino olisi, jos maastapoistumisveron kantaminen merkitsee perusteetonta rajoitusta, vaikka ne ovatkin yhtä mieltä veron määrästä. Sillä perusteella, että oikeasuhteinen korjauskeino on sellainen, jolla puututaan mahdollisimman vähän kansalliseen oikeuteen, HMRC esittää, että veron maksamista olisi lykättävä eräperusteisesti. GL lähinnä katsoo, että oikeasuhteinen korjauskeino on sellainen, jolla puututaan mahdollisimman vähän unionin oikeuteen eli jolla rajoitetaan mahdollisimman vähän loukattua vapautta, joten maksamista olisi lykättävä arvonnousun realisoitumisen perusteella. HMRC:n mukaan veron maksamisen lykkääminen arvonnousun realisoitumisen perusteella heikentäisi maastapoistumisveron tehokkuutta, koska sen perustana oleva omaisuus ei siinä tapauksessa kuuluisi sen verotusvaltaan. HMRC pitää oikeasuhteisena viiden vuoden lykkäystä, jonka kuluessa maksettaisiin erissä vero ja sille tavanomaisen kansallisen järjestelmän mukaisesti kertynyt korko. Nyt käsiteltävässä asiassa kansallisen menettelyn lykkäävän vaikutuksen vuoksi vero olisi maksettava välittömästi, koska verotettavan tapahtuman toteutumisesta on kulunut yli viisi vuotta. Tältä osin GL väittää, että veron maksamisen lykkäämiselle määritetyn ajanjakson on sijoitettava tulevaisuuteen, jotta se voi olla tehokas korjauskeino, ja sen olisi näin ollen alettava kuluä siitä päivästä, jona lopullinen tuomio pääasian oikeudenkäynnissä annetaan.

⁴ Perustamissopimuksen 67 artiklan täytäntöönpanosta 24.6.1988 annetun neuvoston direktiivin 88/361/ETY (EYVL 1988, L 178, s. 5) liite I.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyynnön perusteluista

- 10 Kansallisessa menettelyssä on kyse siitä, onko se, että osakkeiden ja tuotemerkkien luovutuksesta kannetaan vero, jonka maksamista ei ole oikeutta lykätä, yhteensopivaa unionin oikeuden kanssa – tarkemmin ottaen molempien luovutusten osalta SEUT 49 artiklassa vahvistetun sijoittautumisvapauden ja lisäksi tuotemerkkien luovutuksen osalta SEUT 63 artiklassa vahvistetun pääoman vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden kanssa. Jos tämä on unionin oikeuden vastaista, ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin tiedustelee, onko korjauskeinona oltava veron maksaminen eräperusteisesti vai arvonnousun realisoitumisen perusteella.
- 11 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin katsoo, ettei ole mitään sellaista tuomioistuinratkaisua, jossa käsiteltäisiin suoraan lainsäädäntöä, jossa säädetään varojen konsernin sisäisten luovutusten verotuksellisesti neutraalista kohtelusta, jos siirrosta on realisoitunut verovelvolliselle yhtiölle täysi markkina-arvo. Nyt käsiteltävän asian yhteydessä tulee esille useita erilaisia tosiseikkoja koskevia skenaarioita, joissa on mahdollista perustellusti esittää eriäviä näkemyksiä unionin oikeuden aineellisista kysymyksistä, jotka ovat erittäin tärkeitä asian ratkaisemisen kannalta ja joita todennäköisesti sovelletaan myös muihin mahdollisiin tosiseikkoihin. Kysymykset 1–4 koskevat yksinomaan tuotemerkkien luovutusta ensisijaisesti pääoman vapaan liikkuvuuden kannalta ja myös pääoman vapaan liikkuvuuden ja sijoittautumisvapauden välistä vuorovaikutusta (kysymys 3). Kysymykset 5 ja 6 koskevat maastapoistumisveron oikeasuhteisuutta molempien varojen luovutusten kannalta.
- 12 Tuotemerkkien vuonna 2011 tapahtuneessa luovutuksessa uutta on se kolmansiä osapuolia koskeva tilanne, jossa emoyhtiö väittää, että sen vapautta perustaa tytäryhtiö toiseen jäsenvaltioon rajoitetaan kantamalla maastapoistumisveroa, jota sovelletaan tällaisen tytäryhtiön ja jonkin sen sisaryhtiön väliseen luovutukseen, jos molemmat sisaryhtiöt ovat kokonaan emoyhtiön omistuksessa. Tuomiossa C-418/07 sovelletun tosiseikkojen vertailuun perustuvan lähestymistavan perusteella kansallisen lainsäädännön mukainen välittömästi maksettava maastapoistumisvero tekee – ainakin väitetysti – toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen emoyhtiön sijoittautumisvapauden käyttämisen vähemmän houkuttelevaksi. Nyt käsiteltävässä asiassa on esitetty, että siihen voidaan soveltaa unionin tuomioistuimen tuomiota *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation* (C-524/04), jossa katsottiin, että sijoittautumisvapautta rajoitettiin asettamalla rajoituksia korkojen vähennyskelpoisuudelle sekä siinä tapauksessa, että 1) unioniin sijoittautunut emoyhtiö myönsi lainoja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneelle tytäryhtiölle, että siinä tapauksessa, että 2) unioniin sijoittautuneen emoyhtiön toinen tytäryhtiö myönsi lainoja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneelle tytäryhtiölle. Saman oikeuskäytännön perusteella voitaisiin kuitenkin katsoa, että määräysvallan antavaa osakkuutta koskeva tilanne ei määrää sitä, mitä vapautta sovelletaan, vaan sovellettava vapaus määräytyy sen perusteella, kohdistuvatko tarkasteltavat säännökset konsernin

sisäisiin suhteisiin; konserneihin kohdistuva lainsäädäntö koskee sijoittautumisvapautta eikä pääoman vapaata liikkuvuutta.

- 13 Kun tarkastellaan sitä, ovatko ”tuotemerkit” pääoman vapaassa liikkuvuudessa tarkoitettua ”pääomaa”, niitä voitaisiin pitää ”kertyneinä varoina”, sellaisena kuin unionin tuomioistuin on tulkinnut tätä käsitettä asiassa C-182/08,⁵ tai niiden voitaisiin katsoa koskevan kaupallisen omaisuuden myyntiä pikemminkin kuin rahoitustoimea (tuomio yhdistetyissä asioissa C-286/82 ja C-26/83⁶).
- 14 Maastapoistumisveron oikeasuhteisuudesta on esitetty, että muun muassa tuomioissa **National Grid Indus** (C-371/10), **DMC** (C-164/12) ja **LabTec** (C-657/13) todetaan, että on oikeasuhteista, että jäsenvaltio määrittää veron määrän ajankohtana, jona varat luovutetaan sen verotusvaltaan kuuluvan alueen ulkopuolelle, mutta että maastapoistumisveron kantaminen välittömästi ilman mahdollisuutta lykätä sen maksamista on suhteetonta. On kuitenkin mahdollista katsoa, että nykyisessä oikeuskäytännössä maksamisen lykkäämiselle esitettyä perustetta, nimittäin verovelvollisen yhtiön kassavirtaan kohdistuvia haittoja, ei sovelleta nyt käsiteltävässä asiassa, koska varat on realisoitu niiden markkina-arvoa vastaavalla määrällä.

⁵ Tuomio 17.9.2009, Glaxo Wellcome GmbH & Co. KG v Finanzamt München II, EU:C:2009:559, 42 ja 43 kohta.

⁶ Tuomio 31.1.1984, Luisi ja Carbone v Ministero del Tesoro, EU:C:1984:35, 20–22 kohta.